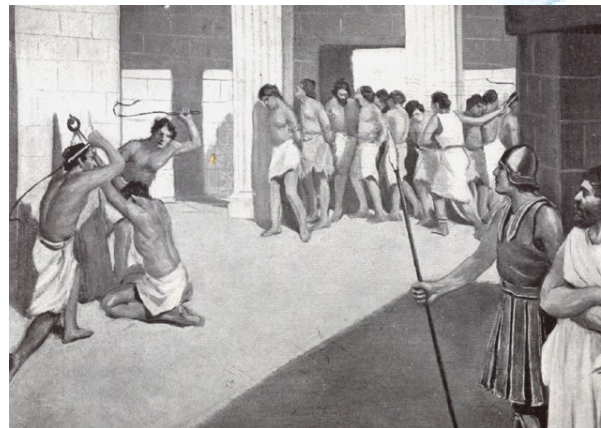
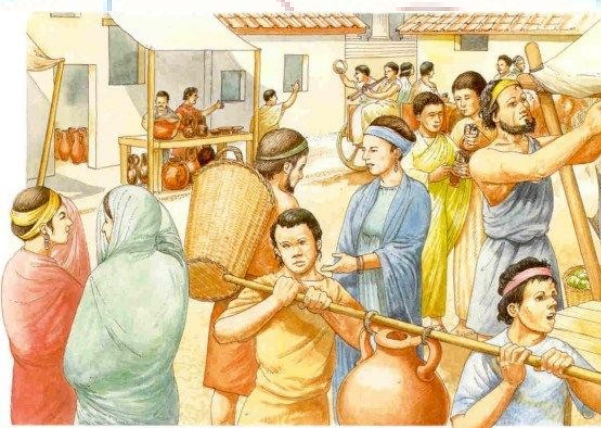

DRUŽBENA UREDITEV SPARTE

- **SPARTIATI:**
  - plemiči -> lastniki zemlje, vodijo državo, vojaki
  - bojevali so se v falangi - bojni vrsti sestavljeni iz hoplitov (težko oboroženi pešci)
- **PERIOIKI:**
  - kmetje in obrtniki -> svobodni, plačevali davke, brez političnih pravic
- **HELOTI:**
  - sužnji -> potomci prvotnih prebivalcev
  - pogosto so se upirali

heloti

periojki

SPARTA

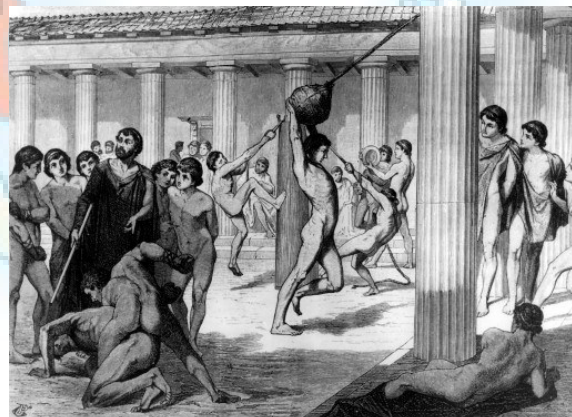
- Mestna država na jugu Peloponeza v pokrajini Lakoniji.
- Prebivalci so bili Dorci, ki so prvotne prebivalce, Ahajce zasužnjili in jim vzeli zemljo.

spartiat

SPARTANSKA VZGOJA

- Življenje v Sparti je bilo podrejeno vojskovanju;
  - spartanska vzgoja (zelo stroga vzgoja otrok)
  - Spartanci so cenili dolžnost, telesno moč in disciplino, kultura jih ni zanimala,
  - Spartanci so veljali za najboljše vojake stare Grčije,
- Zaradi stalnih vojn ter uporov sužnjev (helotov) so Spartanci skrbeli za dobro telesno pripravljenost.

POLITIČNA UREDITEV SPARTE

VOJAŠKO ORGANIZIRANA DRŽAVA
OBLIKA VLADAVINE - ARISTOKRACIJA
VOJSKI POVELJUJETA DVA KRALJA

- **SVET STARCEV:**
  - organ, ki je pripravljaj predloge za zakone
  - 30 članov -> nad 60 let
- **VOJAŠKI ZBOR:**
  - sestavljajo ga vsi svobodni odrasli moški (spartiati)
  - volil je člane sveta starcev ter nadzornega sveta
  - potrjujejo ali zavračajo zakone
- **NADZORNI SVET:**
  - nadzorovali so politično ureditev v Šparti
  - odločali o najpomembnejših državnih zadevah
  - člani so bili voljeni za eno leto

svet starcev

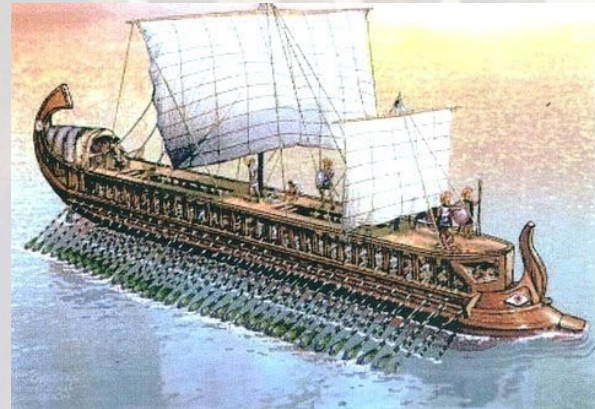
nadzorni svet

LAKONSKI GOVOR

- kratki in jedrnati odgovori Špartancev.

DRUŽBENA UREDITEV ATEN

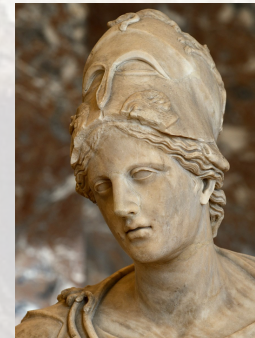
- **DEMOS:**
  - vsi moški atenski državljani,
  - imeli so pravico sodelovati pri vodenju države.
- **ŽENSKE, OTROCI, TUJCI - PRISELJENCI**
  - niso imeli političnih pravic.
- **SUŽNJI:**
  - brez pravic,
  - delali na poljih, služili v hišah ali vojski.

akropola

ATENE

- Mestna država na polotoku Atika, ki so ga naseljevali Jonski Grki.
- Ime je dobilo po boginji Ateni.
- Prebivalstvo se je ukvarjalo s trgovino in obrtjo.

boginja Atena

Partenon

črepinje z imeni politikov

POLITIČNA UREDITEV ATEN

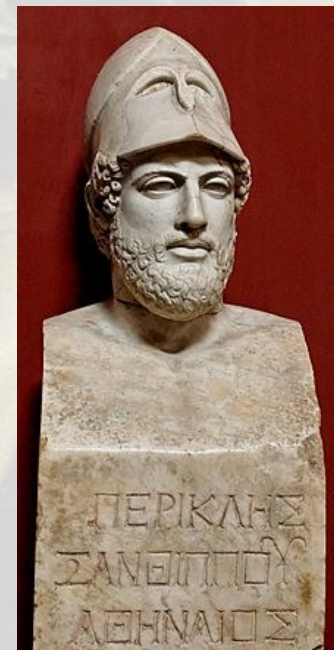
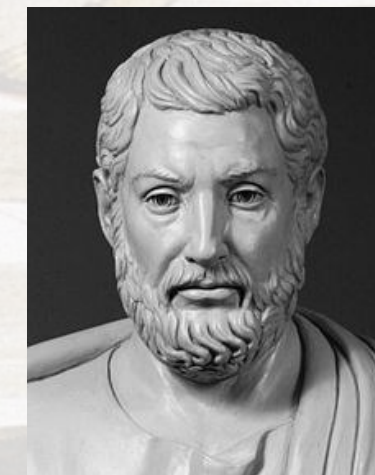
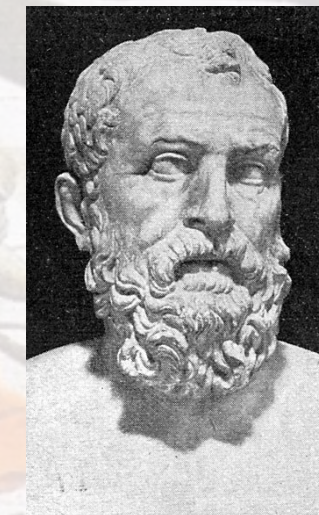
- **Atenam najprej vlada aristokracija (8. st.).**
- **Prve zakone je napisal plemič Drakon:**
  - hude (smrtne) kazni za kršenje zakonov,
  - zadolženi kmetje so postali sužnji dokler niso poplačali dolgov.

Solonove reforme;

- **plemič Solon je v 6. st.** uredil razmere v Atenah;
  - odpravi suženjstvo zaradi dolgov,
  - premožnim dovoli sodelovati v politiki.
  - prebivalstvo je razdelil po premoženju

ANTIČNA DEMOKRACIJA;

- **Klejsten (oče demokracije) je nadaljeval Solonove reforme in uvedel antično demokracijo.**
- Zakone je sprejemala **LJUDSKA SKUPŠČINA.**
- **Sodelovali so lahko vsi svobodni državljani;**
  - vsak je lahko predlagal zakone.
- **Uvedel je ostrakizem ali črepinjsko sodbo;**
  - izgon politika, ki je bil nevaren za Atene,
  - njegovo ime so zapisali na košček keramike.

Solon, Klejsten in Perikles

PERIKLEJ IN ZLATA DOBA ATEN

- Začela se je po koncu grško-perzijskih vojn (479).
- V tem času je Atene velikokrat vodil politik Perikles.
- **Periklesovi ukrepi:**
  - **povečal je število državnih uradnikov,**
    - ti so bili določeni z žrebom (izjema: **STRATEG - vojaški poveljnik**),
  - **uvedel je plačane uradniške službe;**
    - s tem je omogočil sodelovanje tudi revnim,
  - **glavni organ je postala ljudska skupščina;**
    - sestavljajo jo vsi polnopravni moški državljani,
  - **obtožencem je omogočil zagovor pred poroto** (skupina državljanov, ki je odločala o krivdi;
    - sodne procese so vodili plačani sodniki.
  - **zgradil je najmočnejšo mornarico v Sredozemlju;**
    - Atene postanejo pomorska velesila,
  - **obnovil je Atene in akropolo;**
    - gradnja Partenona.